

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย
Guidelines for the Development of Vocational Education Teacher's
Competency in Chiang Rai Province.

แสงเพชร แสงจันทร์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

อีเมลผู้แต่งหลัก : lee_sangphet2010@hotmail.com เบอร์โทร : 085-549-7078

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย 2) หาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูในสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายทั้ง 8 แห่ง จำนวนทั้งหมด 504 คน กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย ได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 102) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 219 คน โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากร ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูลคือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับความต้องการสูงสุด มี 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตนเองและด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ ส่วนด้านที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย ทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเอง ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรม สัมมนาต่าง ๆ ด้านทักษะภาษาต่างประเทศ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและความต้องการของแรงงานในสถานประกอบการ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ควรเน้นการพัฒนาด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการสามารถนำผลการวิจัยมาให้เกิดประโยชน์และต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง ด้านภาวะผู้นำ ควรให้ครูเข้าร่วมอบรมกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับครู สร้างแรงจูงใจให้ครูกล้าแสดงออกและการนำเสนออย่างมีเหตุผล และ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้สถานศึกษา ให้ครูเข้ารับการฝึกประสบการณ์กับสถานประกอบการในชุมชน

คำสำคัญ : สมรรถนะครู;ครูอาชีวศึกษา;แนวทางการพัฒนา

Abstract

Research Objectives 1) to study the needs for the development of vocational teachers competency in Chiang Rai province. 2) to develop the competency of vocational teachers in Chiang Rai province. The population was 504 teachers in Vocational Education Collages in Chiangrai province. Krecie and Morgan (1970:102) used a sample confidence of 95%. The sample group was 219 persons, stratified by population. The researcher used stratified random sampling. The tools used in the research and data collection were questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis were the average score $\bar{X}$ and standard deviation (S.D.). The study was found that the demand for competency development of vocational teachers in Chiang Rai province was overall at a high level. The most two demanding aspect are the self-development and the curriculum management and the learning management, followed by the leadership. The lowest demand was the analysis, synthesis and research for learner development. The guideline for competency development of vocational education teachers in Chiang Rai province are as follows. Aspect of self-development management administrators should be encouraged to develop themselves by attending training or seminars on foreign language skills. Aspect of curriculum management and learning management should be taught in line with the development of the country and the needs of the workplace. Aspect of analysis synthesis and research for learner development should be focused on the development of action research so that the results can be used to produce the useful products. Aspect of leadership teachers are encouraged to participate in leadership training activities. Encourage the teacher to express and present idea reasonably. Aspect of the relationship and cooperation building with the community for learning management. Teachers must be trained with the professional in the community.

Keyword : Teacher competency, Vocational teacher, Guidelines for development

ความสำคัญที่มาจากปัญหา

จากการศึกษาเอกสารของคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2547 : 28-29 ; อ้างอิงในวิภาดา ศรีจอมขวัญ, 2556 : 2) ได้วิเคราะห์พบจุดอ่อนของการจัดการอาชีวศึกษาในประเทศไทยในภาพรวม พบประเด็นสำคัญ ๆ เช่น ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษายังขาดแผนแม่บทการพัฒนากำลังคนที่จะช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรม เน้นอุปทานหรือตามความพร้อมของหน่วยงานผู้จัดและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ขาดการประสานงานแบบร่วมมือร่วมใจที่ยึดเป้าหมายการพัฒนากำลังคน ขาดการวิจัยและการพัฒนาในอันที่จะนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่จะนำมาสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ขาดการประสานและความร่วมมือกับสถานประกอบการ เนื่องจากแรงจูงใจไม่เพียงพอ และกฎระเบียบมากเกินไป ส่วนกลางยังเป็นผู้กำหนดนโยบาย งบประมาณ และงานบุคลากร ขาดระบบการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาที่เข้มข้น ไม่มีกฎหมายที่สนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษา เช่น กฎหมายการฝึกงาน และกฎหมายอาชีพสำหรับผู้ใหญ่ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงาน ตลอดจนขาดหน่วยงานที่ผลิตและสร้างครูอาชีวศึกษาที่เข้มแข็ง

วิทยาลัยของอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนทั้งสิ้น 8 แห่ง คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย วิทยาลัยกาญจนาภิเษกเชียงราย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย วิทยาลัยการอาชีพเทิง วิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้งและวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยเปิดทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาที่เปิดสอนมี 4 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม 2) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม 3) ประเภทวิชาคหกรรม 4) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น

จากผลการประเมินสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย ปัญหาที่พบ คือ ครูผู้สอนขาดการฝึกอบรมเพิ่มเติมขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง บางสาขาวิชาขาดแคลนครู บางสาขา มีครูเกินและมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ขาดทักษะในการสื่อสาร ไม่ใช่สื่อให้เกิดประโยชน์ ครูจำนวนมาก ไม่มี วิชาชีพครู ไม่มีความพยายามติดตามความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีขาดความรับผิดชอบ ไม่มี ความรู้ ความสามารถทักษะในการจัดการเรียนการสอน ขาดจิตสำนึกและจิตวิญญาณของความเป็นครู ขาดความชำนาญ ในวิชาชีพโดยเฉพาะครูอาชีวศึกษาที่จบใหม่ไม่สามารถ สอนวิชาปฏิบัติได้ การใช้จิตวิทยาในการเรียนการสอนน้อยทำให้นักศึกษามีปัญหาและเกิดการต่อต้านและไม่ใส่ใจ การเรียน ขาดวินัยในการทำงานและความรับผิดชอบต่อการสอน ไม่สามารถพัฒนาสื่อการสอนและวัสดุช่วย สอนได้ด้วยตนเอง พื้นฐานการวิเคราะห์การคำนวณ การสื่อสาร การใช้ภาษา และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศไม่เพียงพอ ไม่สามารถพัฒนาหลักสูตรรายวิชา และหลักสูตรฐานสมรรถนะได้

ไม่มีความรู้ด้านการวิจัยใช้วิธีการวัดและประเมินผลไม่ถูกต้องโดยเฉพาะรายวิชา โครงการวิชาชีพ
สมรรถนะในการถ่ายทอดความรู้ไม่ดี พอความรู้ทางวิชาชีพไม่เพียงพอโดยเฉพาะวิชาชีพ พื้นฐาน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คือ มีอัตราออก
กลางคันสูง ในภาพรวมมีนักเรียนนักศึกษาลดลงทุกปีและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทั้งระดับ ปวช.
และปวส. มีการทะเลาะวิวาท มีความสัมพันธ์กับยาเสพติด การขาดวินัย ขาดทักษะ ด้านภาษาและ
การสื่อสาร รวมทั้งขาดทักษะและฝีมือจึงไม่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นต้น ดังนั้น
ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพแล้ว ครูควรที่จะต้อง มีการพัฒนาสมรรถนะเพื่อจะ
ได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยี นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาช่าง
อุตสาหกรรมจะต้อง มีองค์ประกอบอื่น ๆ มาช่วยเสริมให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ที่วางไว้เช่น สื่อการเรียน การสอนจะต้องมีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้าน
เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ ควรเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และจะต้องมีเครื่องมือ เครื่องจักร
ครุภัณฑ์ที่ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้
ความสามารถ มีทักษะทางด้านวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมเป็นอย่างดีและจะทำให้ศักยภาพทางด้าน
วิชาชีพช่างอุตสาหกรรมของผู้ จบการศึกษาสูงขึ้น และมีความสามารถตรงกับความต้องการของ
ตลาดแรงงาน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีบทบาทที่สำคัญมากต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูจึงต้อง
ได้รับการพัฒนาสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง และ เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับการ
ขับเคลื่อนการอาชีวศึกษาในทศวรรษที่ 2 (2552-2561) ต่อไป ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษา
แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางการ
ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

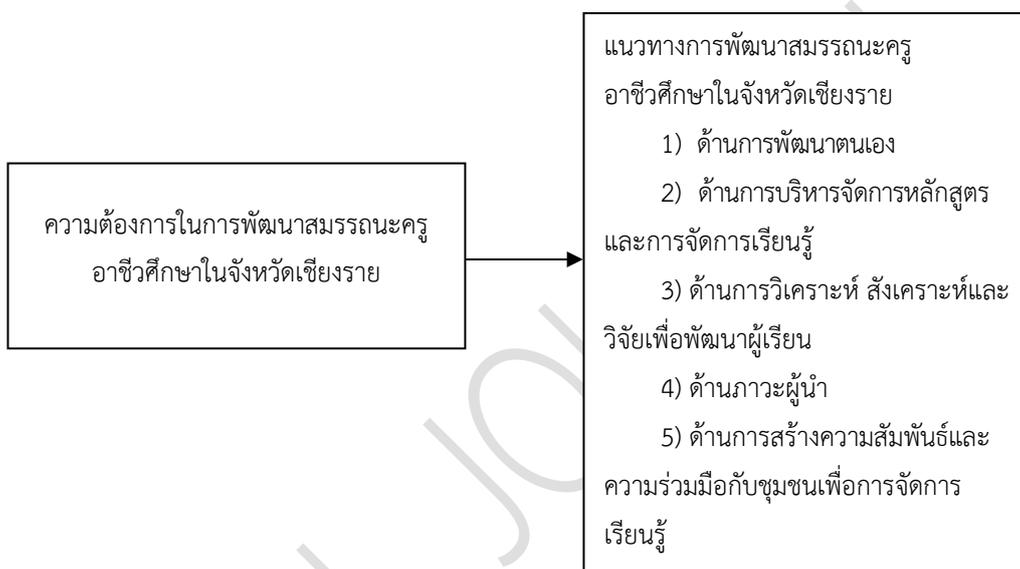
1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย

ขอบเขต

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความต้องการและแนวทางการพัฒนา
สมรรถนะของครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย จะดำเนินการศึกษาสมรรถนะประจำสายงาน
5 สมรรถนะ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาตนเอง 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
3) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านภาวะผู้นำและ 5) ด้านการสร้าง
ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน, 2554 : 31-38)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 16 คน ครูผู้สอนในแต่ละสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ 1) วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย 2) วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย 4) วิทยาลัยการอาชีพเทิง 5) วิทยาลัยกาญจนาภิเษกเชียงราย 6) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย 7) วิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้ง และ 8) วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า รวมทั้งสิ้นจำนวน 504 คน

กรอบความคิด/สมมติฐานการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยและระเบียบวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายทั้ง 8 แห่ง จำนวนทั้งหมด 504 คน กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย ได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 102) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 219 คน โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประชากร ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นการจัดประชากรจำแนกตามสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย แล้วทำการคำนวณ หาสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้แบ่งเป็นกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ซึ่งมีลักษณะรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทวิชาที่สอนและระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรืออายุราชการ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีวศึกษา ในจังหวัดเชียงรายโดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาตนเอง 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านภาวะผู้นำ 5) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดค่าแปลความหมายดังนี้ 5 มีความหมายว่า มีความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด 4 มีความหมายว่า มีความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับมาก 3 มีความหมายว่า มีความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง 2 มีความหมายว่า มีความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับน้อย 1 มีความหมายว่า มีความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม 2) สร้างแบบสอบถามโดยมีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้ 3) นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและพิจารณาแก้ไข โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) พิจารณาข้อที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 เป็นต้นไป 4) นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับประชากรที่มีใจกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา จำนวน 30 ราย/ชุด 5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าเท่ากับ 0.83 6) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้ 3.1) ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ทั้ง 8 แห่ง คือ 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย 2) วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย 3) วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย 4) วิทยาลัยการอาชีพเทิง 5) วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย 6) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย 7) วิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้ง 8) วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม 3.2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง 3.3) ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการกรอกแบบสอบถาม จากนั้นตรวจและได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้ 4.1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย 4.2) การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป 4.3) วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาใน จังหวัดเชียงราย โดยหาคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย โดยคำนวณโดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้ง 5 ด้านแล้ว นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายและแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์การแปลผล ข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

4.51 – 5.00	แปลความหมายว่า	การดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	แปลความหมายว่า	การดำเนินการอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	แปลความหมายว่า	การดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	แปลความหมายว่า	การดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	แปลความหมายว่า	การดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 16 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายจำนวน 4 คน และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 4 คน

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย

2. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือศึกษา ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและผลวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง 2) สร้างแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง จากความรู้ที่ได้ในการศึกษาเอกสารและผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ให้มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ต้องการหาแนวทางการ

พัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย 3) นำแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง 4) นำแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ 5) นำแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างนั้นไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย 8 แห่ง ได้แก่ 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย 2) วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย 3) วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย 4) วิทยาลัยการอาชีพเทิง 5) วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย 6) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย 7) วิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้ง 8) วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เพื่อขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์

3.2 ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยนำผลจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย เป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 8 คน เกี่ยวกับ 1) ด้านการพัฒนาตนเอง 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านภาวะผู้นำ 5) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

4. การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาถอดความคำต่อคำ เพื่อจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้ 1) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับความต้องการสูงสุด มี 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตนเองและด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ ส่วนด้านที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย ทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ 1) ด้านการพัฒนา

ตนเอง ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรม สัมมนาต่าง ๆ รวมไปถึงพัฒนาคนในองค์กรและควรส่งเสริมครูให้เข้าร่วมอบรมหรือเข้าร่วมสมาชิกในกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มครูอาชีวศึกษาหรือสถานประกอบการและครูควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะภาษาต่างประเทศ 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและความต้องการของแรงงานในสถานประกอบการ ควรจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนได้เน้นการฝึกประกอบธุรกิจตั้งแต่วัยเรียน กระตุ้นความสนใจต่อการประกอบธุรกิจ เป็นแนวทางในการหารายได้ตั้งแต่วัยเรียน ควรเสริมแรงจูงใจในการวิจัยด้านทักษะที่สอน ส่งเสริมให้ครูจัดทำ ชุดการเรียนให้มากขึ้น มุ่งเน้นหลักสูตรที่สนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในท้องถิ่นและจัดทำหลักสูตรการพัฒนาด้านภาษา แทรกลงในสาขาวิชาต่าง ๆ 3) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ควรเน้นการพัฒนาด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่จะสามารถนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เกิดประโยชน์และต่อยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ประโยชน์หรือจำหน่ายได้จริง ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญและเข้าใจในการทำวิจัยให้มากขึ้นโดยจัดหาทุนวิจัยสำหรับนักศึกษาที่สนใจในการทำวิจัย 4) ด้านภาวะผู้นำ ควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื่องไปยังผู้เรียน ให้เป็นผู้เรียนที่ดี มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพ ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีการพัฒนาตนเอง ตามสาขาวิชา ที่สอน และก่อตั้งชมรมวิชาชีพครูในแต่ละสาขาวิชาและส่งเสริมให้ครู เป็นผู้นำทางวิชาการให้มากขึ้น ต้นสังกัดควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ครู กระตุ้นให้ครูมีกล้าแสดงออกและการนำเสนออย่างมีเหตุผล 5) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้อสถานศึกษา ควรร่วมมือกับสถานประกอบการในชุมชน โดยให้ครูเข้ารับการฝึกประสบการณ์กับสถานประกอบการในชุมชน รวมทั้งการระดมทรัพยากร ความรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ จากชุมชนมาเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นได้และควรมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองเพื่อเอาอาชีพใหม่ ๆ มาสู่ชุมชนเรื่อย ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงาน

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้ ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความต้องการสูงสุด มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเองและด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ ส่วนด้านที่มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนอาชีวศึกษาต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครู

ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเป็นอันดับแรกและจะต้องพัฒนาหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีพศึกษาในจังหวัดเชียงราย

ด้านการพัฒนาตนเอง สำหรับผู้บริหารและสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม สัมมนาต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงพัฒนาคนในองค์กร ด้วยการส่งเสริมให้ครูผู้สอนไปฝึกอบรมวิชาชีพโดยสนับสนุนเงินทุน เช่น เงินทุนในการศึกษาต่อเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการและบริหารจัดการบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 15) แนวทางสำหรับครูผู้สอน ควรส่งเสริมครูให้เข้าร่วมอบรมหรือเข้าร่วมสมาชิกในกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มครูอาชีพศึกษาหรือสถานประกอบการ ครูอาชีพศึกษาควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะภาษาต่างประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอาเซียน ทั้งภาษาของประเทศในอาเซียนและภาษาอังกฤษ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แนวทางสำหรับผู้บริหารและสถานศึกษา ควรจัดให้มีการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ โดยเปิดสอนหลักสูตรทั้ง ปวช. และ ปวส. ให้หลากหลายสาขาวิชาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและความต้องการของแรงงานของสถานประกอบการ ควรจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนได้เน้นการฝึกประกอบธุรกิจการค้า ตั้งแต่้วยเรียน กระตุ้นความสนใจต่อการประกอบธุรกิจ เป็นแนวทางในการหารายได้ตั้งแต่้วยเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนให้หลากหลายสาขาวิชาจะช่วยให้ นักศึกษามีทางเลือกการเรียนในสาขาที่สนใจและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้ง การมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการเรียนรู้ ที่สนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในท้องถิ่น จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะสามารถนำไปใช้ในการไปประกอบอาชีพได้ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษา

แนวทางสำหรับครูผู้สอน ควรเสริมแรงจูงใจในการศึกษาด้านทักษะที่สอน เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำชุดการเรียนให้มากขึ้น ควรมุ่งเน้นหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่สนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และจัดทำหลักสูตรการพัฒนาด้านภาษาแทรกลงในวิชาการอาชีพต่าง ๆ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีแนวทางดังนี้ แนวทางสำหรับผู้บริหารและสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อใช้ในการทำผลงานมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปต่อยอดใช้ให้เกิดผลจริง ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญและเข้าใจในการทำวิจัยให้มากขึ้น โดยอาจจัดหาทุนในการทำวิจัยสำหรับครูที่สนใจในการทำวิจัยผลงานของตนเองให้ประสบผลสำเร็จ เพราะการพัฒนาสมรรถนะของครูในด้านการวิจัยทางการศึกษา เป็นเรื่องที่ต้องมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การ

ตรวจสอบ และ การปรับปรุง มีความเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากว่า ครูยังไม่เข้าใจเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนแล้วไม่เชื่อว่าการวิจัยในชั้นเรียนจะสามารถพัฒนาแก้ปัญหาได้จริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำปัญหาที่พบมาร่วมวางแผนพัฒนาครูโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ ศึกษาเอกสารและนิเทศติดตาม เพื่อการพัฒนาครูตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข กล้าคิด กล้าแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ และครูดีขึ้น ด้านภาวะผู้นำ แนวทางสำหรับผู้บริหารและสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมการอบรมและเข้าร่วมการสัมมนา สถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ สอด.หรือผู้เกี่ยวข้องควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื่องไปยังผู้เรียน ให้เป็นผู้เรียนที่ดี มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาที่ต้นนั้นจะต้องมีผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะครูที่มีหน้าที่สอนวิชา ในสาขาต่าง ๆ ซึ่งจะต้องบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและมีภาวะผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดี สำหรับผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาโดยการจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาหรือให้ครูไปอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเสริมสร้างภาวะผู้นำ ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื่องไปยังผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่ดี แนวทางสำหรับครูผู้สอน ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีการพัฒนาตนเอง ตามสาขาวิชาที่สอน มีการอบรมสัมมนา และก่อตั้งชมรมวิชาชีพครูในแต่ละสาขาวิชาและส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการให้มากขึ้น ต้นสังกัดควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ครู กระตุ้นให้ครูมีกล้าแสดงออกและการนำเสนออย่างมีเหตุผล ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ แนวทางสำหรับผู้บริหารและสถานศึกษา ควรมีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในชุมชนร่วมกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยการส่งบุคลากรร่วมทำหลักสูตรการเรียนร่วมกันและมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้วย ควรกระจายการเข้าถึงชุมชนผ่านการลงปฏิบัติงานต่าง ๆ ของครูอาชีวะ เช่น โครงการ “Fixit Center” เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ และสนับสนุนจากชุมชน ชุมชนจึงมีส่วนสำคัญที่จะให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา ได้ทั้งทรัพยากรในการจัดการแหล่งวิทยาการต่าง ๆ อีกทั้งสถานศึกษาก็เป็นองค์กรที่ตั้งอยู่ในชุมชนที่ทำหน้าที่ให้การศึกษแก่สมาชิกในชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน จะเป็นหนทางให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ขณะเดียวกันก็เป็นหนทางให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น แนวทางสำหรับครูผู้สอน โดยการให้ครูเข้ารับการฝึกประสบการณ์กับสถานประกอบการในชุมชนรวมทั้งการระดมทรัพยากร ความรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ จากชุมชนมาเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นได้ และควรมีการ

เปลี่ยนและพัฒนาตนเองเพื่อเอาอาชีพใหม่ๆ มาสู่ชุมชนเรื่อย ๆ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของ ชุมชนและตลาดแรงงาน

ข้อเสนอแนะ

1) ด้านการพัฒนาตนเอง ควรมีการฝึกอบรมครูสอนโดยใช้สื่อ/เทคโนโลยีที่ทันสมัยและ เหมาะสมกับหลักสูตร ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ และควร ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ

2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและมีการบูรณาการ ควรการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการทำ หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องและ เป็นระบบ และควรนำผลการจัดการเรียนรู้ไปปรับใช้อย่าง เหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

3) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนควรศึกษาวิธีการนำผลการวิจัย ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในบริบทที่คล้ายคลึงกัน ควรให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ วิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อวางแผนในการทำวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย และควรทำการวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสของความสำเร็จในการทำวิจัย

4) ด้านภาวะผู้นำ ผู้นำที่ดีควรความสามารถในการปรับเปลี่ยนความคิดเห็นและการกระทำ ของผู้อื่น ควรใช้เทคนิค วิธีการหลากหลายในการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง และควรฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

5) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ควรสร้าง เครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีการ ประเมินผลการจัดการศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะ ของครู อาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย และควรมีการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง/ ปฏิบัติการ เกี่ยวกับประสิทธิผล ของการนำแนวทาง การพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2554). การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.
- วิภาดา ศรีจอมขวัญ. (2556). รูปแบบบริหารการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีพศึกษาไทย. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน : ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- (Krejcie, R.V.,and Morgan D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Psychological measurement.